

Landbouwcentrum Granen,
Eiwitrijke gewassen,
Oliehoudende zaden en
Kleine Industrieteelten Vlaanderen v.z.w.

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2016.G.28, september 2016

RASSENONDERZOEK WINTERTARWE 2016

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Voorlichting

RASSENONDERZOEK WINTERTARWE 2016

D. Wittouck ¹, L. Willaert ¹, J. Claeys ¹, K. Boone ¹,
Y. Lambrechts ², F. Flusu ², J.L. Lamont ²,
V. Derycke ³, G. Haesaert ³,
D. Cauffman ⁴, J. Fagard ⁴, N. Luyx ⁴, M. Carlens ⁴, M. Peumans ⁴, K. Vrancken ⁴,
P. Vermeulen ⁵, D. Goethals ⁵, S. Vandeputte ⁵,
D. Martens ⁶ en R. Van Avermaet ⁶

Inhoud

1	Overzicht van de rassen in proef en proefomstandigheden	1
2	Korrelopbrengst.....	5
	2.1 Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2016	6
	2.2 Korrelopbrengst wintertarwe LEEM-en ZANDLEEMGEBIED MEERDERE PROEFJAREN	8
	2.3 Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2016	11
	2.4 Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) MEERDERE PROEFJAREN	13
	2.5 Korrelopbrengst wintertarwe WASE POLDER	15
3	Hectolitergewicht	17
4	Duizendzadengewicht	18
5	Vochtgehalte bij oogst.....	19
6	Strolengte.....	20
7	Legergevoeligheid	21
8	Gevoeligheid voor ziekten	22
9	Vroegheid aarvorming	23
10	Samenvattend overzicht	24
11	Aandachtspunten bij het uitzaaïen van kwaliteitstarwe (maalderijtarwe)	26

1 Overzicht van de rassen in proef en proefomstandigheden

In het Vlaams Gewest werden door het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen 9 rassenproeven op wintertarwe ingezaaid tijdens het najaar 2015.

Het rassenonderzoek werd gerealiseerd door:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling voorlichting, doelgroepenbeleid, kwaliteit plant, Team voorlichting in samenwerking met Inagro vzw, afdeling akkerbouw, Rumbeke-Beitem
(proefplaatsen: Huldenberg, provincie Vlaams-Brabant en Geraardsbergen-Nieuwenhove, provincie Oost-Vlaanderen)
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem
(proefplaatsen: Koksijde en Zuienkerke-Houtave in de kustpolder, en Zwevegem-Sint-Denijs, provincie West-Vlaanderen)

¹ Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem

² Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling voorlichting, doelgroepenbeleid, kwaliteit plant, Team voorlichting

³ Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen, Gent

⁴ vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), Tongeren

⁵ Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, Poperinge

⁶ Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, Sint-Niklaas

- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste bio-wetenschappen en Hogeschool Gent, faculteit Natuur en Techniek, Gent (proefplaats Bottelare, provincie Oost-Vlaanderen)
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), Tongeren (proefplaats Tongeren-Widooie, provincie Limburg)
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, Poperinge (proefplaats Poperinge, provincie West-Vlaanderen)
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, Sint-Niklaas (proefplaats Beveren-Kieldrecht, Wase polder, provincie Oost-Vlaanderen)

Een overzicht van de rassen in proef is weergegeven in Tabel 1.

Het rassenonderzoek vond plaats onder praktijkomstandigheden. Er werd een standaard zaaizaadbehandeling toegepast.

De ziektebestrijding werd uitgevoerd op basis van de ziektedruk in het perceel, en omvatte een aarbehandeling en in functie van de proefplaats één of twee bladbehandelingen (op een aantal proefplaatsen was gele roest vroeg aanwezig en werd er een vroege bladbehandeling ingezet).

De omstandigheden waaronder de rassenvergelijking in 2016 gebeurde, zijn weergegeven in Tabel 2.

Tabel 1: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Overzicht van de rassen in proef.

Ras	Oorsprong		Jaar van eerste opname in de Europese rassenlijst (*)	Mandataris of verdeler	Vroeg- (rijp)heid (bron: mandataris)	Kwaliteit (**) (bron: mandataris)	Chloortoluron (bron: mandataris) (***) G = gevoelig T = tolerant
	kweker (land)	krusing					
Albert	Strube	(Ellvis x STRU 991490.1) x STRU 011661.5	2016	Aveve Zaden	halfvroeg	B	T
Atomic	Limagrain	Aardvark x Transit	2012 (B)	Aveve Zaden	halfvroeg	A (BPS)	G
Benchmark	Sejet (DK)	(Samyl x Hermann) x Oakley	2014	Limagrain Belgium	halflaat	B	G
Bergamo	RAGT (F)		2011	Jorion/Philip-Seeds	halfvroeg	B1 (BPS)	G
Bodecor	Lemaire-Deffontaines	Istabraq x Robigus	2014 (B)	Jorion/Philip-Seeds	halfvroeg	C (biscuittarwe)	in onderzoek
Britannia	Limagrain (UK)	Robigus x Cassius	2013	Phytosystem nv		voedertarwe C	G
Cellule	Florimond Desprez (F)	Almirante x Nogal	2011	Limagrain Belgium	vroeg	BPS	T
Collector	Florimond Desprez (F)		2015	Limagrain Belgium	aarvorming: halfvroeg afrijping: vroeg	BPS	G
Fructidor	Unisigma		2013	Jorion/Philip-seeds	vroeg	B1 (BPS)	T
Gedser	Nordic Seeds		2012	Jorion/Philip-Seeds	halfvroeg	B2 (BP)	G
Graham		Expert x Premio	2013	SCAM	aarvorming: halflaat afrijping: vroeg	tout venant	
Henrik	Limagrain	Drifter x Biscay	2009 (B)	Aveve Zaden	halfvroeg	voedertarwe	G
Intro	RAGT (DE)		2011	Limagrain Belgium	aarvorming: midden afrijping: halflaat	BPS	T
JB Diego	Saatzucht J. Breun		2006	Rigaux semences	halfvroeg	tout venant	G
KWS Ozon	KWS Lochow	(LP296.4.96 x Tambor) x Denver	2009 (B)	Aveve Zaden	halfvroeg	baktarwe A	T
KWS Siskin	KWS UK	KWS Sterling x CPBTW 134	2014	Aveve Zaden	halfvroeg	voedertarwe	G
KWS Smart	KWS Lochow	Istabraq x Skalmeje	2014 (B)	Aveve Zaden	halflaat	voedertarwe	T
Lithium	Momont Henette (F)		2013	Jorion/Philip-Seeds	vroeg	C (BAU)	G
Mentor	RAGT (D)		2012	Jorion/Philip-Seeds	halflaat	B1 (BPS)	T
Mosaic	Syngenta	Hereford x Viscount	2014	Phytosystem nv	doorschieten: halflaat aarvormen: vroeg	voedertarwe C	
Popeye	Secobra (F)		2015	Jorion/Philip Seeds	halflaat	B2 (BP)	T
Reflection		Denman x Oakley	2013	SCAM	aarvorming: halflaat afrijping: halfvroeg	voedertarwe	
RGT Mondio	RAGT (F)		2015	Jorion/Philip Seeds	zeer vroeg	B1 (BPS)	G
RGT Reform	RAGT (DE)		2014	Limagrain Belgium	aarvorming: halflaat afrijping: halflaat	A	G
RGT Sacramento	RAGT (F)	02ST2037 x Premio	2014	Limagrain Belgium	aarvorming: vroeg afrijping: vroeg	BPS	G
RGT Texaco	RAGT (FR)		2015	Limagrain Belgium	aarvorming: halflaat afrijping: vroeg	BPS	G
Rubisko	RAGT (F)	Robigus x Mercato	2011	Limagrain Belgium	vroeg	BP	G
Sahara	Limagrain	Savannah x Claire	2005	Aveve Zaden	halflaat, snelle afrijping	voedertarwe	T
Terroir	Florimond Desprez	Robigus x Premio	2012	SCAM	aarvorming: halflaat afrijping: vroeg	baktarwe	T
Tobak	Von Borries (DE)	(Elvis x Drifter) x Koch	2011	Limagrain Belgium	halflaat	BP (F) B (D)	T
Triumph	Syngenta Seeds		2015	Rigaux semences	vroeg	BPS	G
Valdo	RAGT		2012	Rigaux semences	vroeg	BPS	G

(*) Europese rassenlijst: (B) = ras eveneens ingeschreven op de Belgische rassenlijst

(**) Kwaliteit: BPS (Blé panifiable supérieur), BPC (Blé panifiable courant), BAU (Blé autre utilisation)

(***) Chloortoluron: voor de rassen waar geen gegevens vermeld worden, is geen informatie bekend; bij deze rassen dient het gebruik van chloortoluron vermeden te worden.

Tabel 2: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Proefomstandigheden.

	LEEM en ZANDLEEM						KUSTPOLDER		WASE POLDER
	West-Vlaanderen		Oost-Vlaanderen		Vlaams-Brabant	Limburg	West-Vlaanderen		Oost-Vlaanderen
	Poperinge	Zwevegem (Sint-Denijs)	Bottelare	Geraardsbergen (Nieuwenhove)	Huldenberg	Tongeren (Widoorie)	Koksijde	Zuienkerke (Houtave)	Beveren (Kieldrecht)
Proefnemer (*)	1	2	3	4	4	5	2	2	6
Grondsoort	zandleem (35)	zandleem	licht zandleem	leem (40)	leem (40)	leem (40)	klei	klei	kleihoudende zandleem (31)
Voorvrucht	27	bonen	maïs	aardappelen	aardappelen	cichorei	suikerbieten	suikerbieten	aardappelen
Zaadatum	27/10/2015	13/10/2015	31/10/2015	26/10/2015	27/10/2015	24/10/2015	26/10/2015	31/10/2015	26/10/2015
Zaadichtheid (zaden/m ²)	350	300	350	300	250	350	400	400	350
Stikstofbemesting (kg/ha N)	227 (54+54+54+65)	187 (82+70+35)	215 (60+70+85)	180 (100+80)	172 (90+82)	200 (100+100)	227 (98+88+41)	205 (101+86+9+9)	190 (110+80)
Groeiregulatoren	11/04/2016: Mondium 2 l	26/03/2016: Meteor 369 SL 2 l	10/04/2016: Medax Top 1 l	06/04/2016: Mondium 2 l	21/04/2016: Mondium 2 l	19/04/2016: Moddus 0,3 l + CCC 1 l	02/04/2016: CCC 1 l	13/04/2016: Mondium 2 l	03/04/2016: CCC 0,75 l
	21/04/2016: CCC 0,5 l + Optimus 0,25 l	11/04/2016: Moddus 0,2 l + CCC 75 0,5 l		01/05/2016: Medax Top 0,6 l	16/05/2016: Belcocel 750 1 l		18/06/2016: CCC 0,5 l + Optimus 0,3 l		11/04/2016: Medax Top 1 l
Fungiciden: ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de rassenproeven	09/05/2016 (voorlaatste blad): Granovo 1,7 l	22/04/2016 (2 ^e knoop-voorlaatste blad): Granovo 1,7 l	02/05/2016 (2 ^e -3 ^e knoop): Alto Extra 0,5 l	01/05/2016 (2 ^e knoop): Cello 1,25 l	21/04/2016 (1 ^e knoop): Granovo 1,25 l	05/05/2016 (voorlaatste blad): Granovo 1,7 l	18/04/2016 (1 ^e knoop): Tarcza 250 EW 1 l	30/04/2016 (1 ^e knoop): Rubric 1 l + Bravo 1 l	02/05/2016 (voorlaatste blad): Palazzo 1,6 l
	06/06/2016 (bloei): Cerix 1,75 l	20/05/2016 (laatste blad - aarzwinging): Cerix 1,75 l	25/05/2016 (voorlaatste blad): Granovo 1,7 l	06/06/2016 (aar uit): Skyway Xpro 1,25 l	16/05/2016 (voorlaatste - laatste blad): Apache 1,5 l	06/06/2016 (aar volledig uit): Cerix 1,75 l	07/05/2016 (voorlaatste blad): Granovo 1,7 l	12/05/2016 (voorlaatste blad): Granovo 1,7 l	04/06/2016 (aar 80% uit): Cerix 1,75 l
		04/06/2016 (begin bloei): Caramba 1 l	07/06/2016 (aar uit): Cerix 1,75 l		06/06/2016 (aar uit): Variano Xpro 1,5 l		07/06/2016 (aar uit): Librax 1,5 l	08/06/2016 (begin bloei): Cerix 1,75 l	
Insecticiden (bladluisbestrijding) :									
najaar	-	10/11/2015: Karate Zeon 50 ml	-	-	-	-	-	-	-
zomer	-	26/03/2016: Karis 100 CS 50 ml	17/03/2016: Karate Zeon 50 ml	-	01/04/2016: Sherpa 200 EC 0,1 l	-	02/04/2016: Sherpa 200 EC 0,1 l	03/04/2016: Karate Zeon 50 ml	02/05/2016: Splendid 0,1 l
			02/05/2016: Karate Zeon 50 ml		06/06/2016: Teppeki 0,1 l + Ravane 50 0,1 l		07/06/2016: Okapi 0,75 l	08/06/2016: Lambda 50 EC 0,1 l	
Oogstdatum	09/08/2016	09/08/2016	08/08/2016	15/08/2016	15/08/2016	16/08/2016	14/08/2016	09/08/2016	16/08/2016

- (*) Proefnemer: 1. Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, Poperinge
2. Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem
3. Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen en Hogeschool Gent, faculteit Natuur en Techniek, Gent
4. Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling voorlichting, doelgroepenbeleid, kwaliteit plant, Team voorlichting in samenwerking met Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem
5. vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), Tongeren
6. Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, Sint-Niklaas

2 Korrelopbrengst

Bij de rassenkeuze zijn, voor wat de korrelopbrengst betreft, volgende criteria belangrijk:

- de regelmatigheid van het ras over de diverse proefplaatsen binnen hetzelfde jaar
- en de regelmatigheid van het ras over de jaren.

Bij de rassenkeuze is het immers niet aangewezen zich enkel te laten leiden door de opbrengstcijfers van één jaar. **Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren is het noodzakelijk resultaten over meerdere proefjaren (bij voorkeur minstens drie proefjaren) te beschouwen.** De opbrengstcijfers van één jaar zijn immers eigen aan de groeiomstandigheden van het betreffende jaar.

Gesteld kan worden dat het meerjarig gemiddelde van een ras des te betrouwbaarder is, naarmate de korrelopbrengst van het ras over de jaren stabiel is.

Tevens is het belangrijk om, in functie van het uit te zaaien areaal wintertarwe, meerdere rassen te kiezen om aldus aan risicospreiding te doen. Resultaten uit het verleden leren trouwens dat het opbrengstpotentieel van rassen wisselend kan zijn in functie van het perceel en het jaar; soms zijn zowel de perceelsverschillen als de jaarverschillen zelfs zeer groot.

Eveneens wordt vastgesteld dat in functie van de vroegrijpheidsklasse (vroeg tegenover late rassen) de resultaten wisselend kunnen zijn tussen de jaren. Hetzelfde wordt ook vastgesteld met de zaaidatum (vroeg tegenover late zaai). Om dit te ondervangen is **spreiding van de rassen in vroegrijpheid** aan te bevelen en bij de zaai ook te **spreiden in zaaidatum**. Dit alles moet uiteraard ook bekeken worden met de mogelijkheden op perceelsniveau.

Tenslotte dient er bij de rassenkeuze ook rekening gehouden te worden met onder andere legergevoeligheid, ziektegevoeligheid of andere noodzakelijke eigenschappen.

In de hiernavolgende tabellen is de korrelopbrengst per ras weergegeven in relatieve cijfers (procenten) ten aanzien van het gemiddeld resultaat van de getuigerassen. De gemiddelde opbrengst van een ras over de proefplaatsen is uiteraard betrouwbaarder naarmate het op een groter aantal proefplaatsen slaat en de korrelopbrengst over de proefplaatsen regelmatig is.

2.1 Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2016

De korrelopbrengst van de rassenproeven wintertarwe in het leem- en zandleemgebied lag in 2016 heel wat lager dan de voorgaande jaren. De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 3) en in grafiekvorm (Grafiek 1).

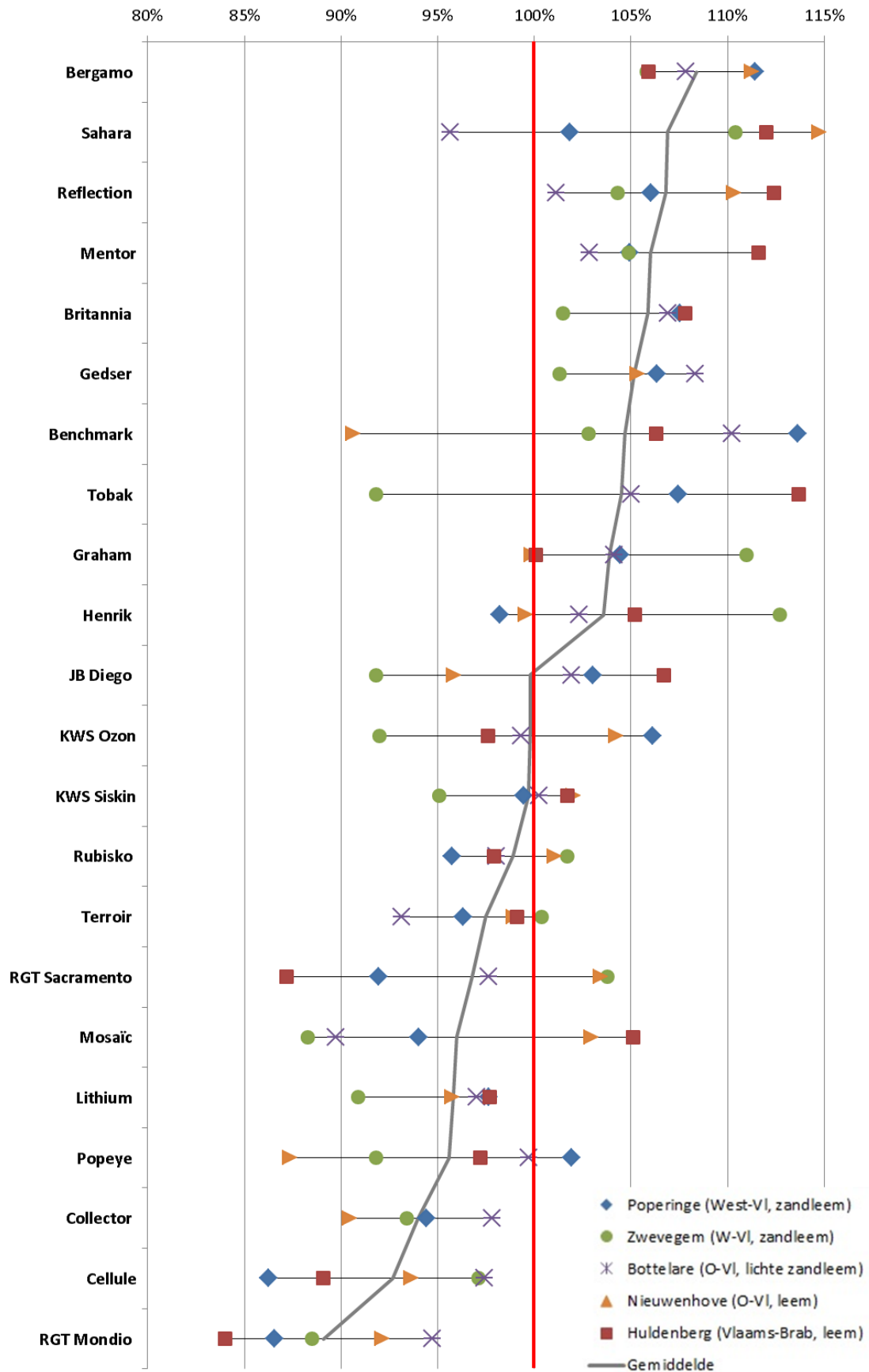
Tabel 3: LCG-Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2016. Rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit (*)

	Ras	West-Vlaanderen		Oost-Vlaanderen		Vlaams-Brabant	Gemiddelde
		Poperinge	Zwevegem (Sint-Denijs)	Bottelare	Geraardsbergen (Nieuwenhove)	Huldenberg	
						zandleem	
Meer dan 5% boven het gemiddelde in 2016	Bergamo (B1)	111,4	105,8	107,8	111,2	105,9	108,4
	Sahara (voedert)	101,8	110,4	95,6	114,7	112,0	106,9
	Reflection (voedert)	106,0	104,3	101,1	110,3	112,4	106,8
	Mentor (B1)	104,9	104,9	102,8	-	111,6	106,0
	Britannia (voedert C)	107,5	101,5	106,9	-	107,8	105,9
	Gedser (B2)	106,3	101,3	108,0	105,3	-	105,2
Tot 5% boven het gemiddelde in 2016	Benchmark (B)	113,6	102,8	110,2	90,6	106,3	104,7
	Tobak (BP)	107,4	91,8	105,0	-	113,7	104,5
	Graham (tout venant)	104,4	111,0	104,1	99,8	100,1	103,9
	Henrik (voedert)	98,2	112,7	102,3	99,5	105,2	103,6
Tot 5% onder het gemiddelde in 2016	JB Diego (tout venant)	103,0	91,8	101,9	95,8	106,7	99,8
	KWS Ozon (baktarwe A)	106,1	92,0	99,3	104,2	97,6	99,8
	KWS Siskin (voedert)	99,4	95,1	100,2	102,0	101,7	99,7
	Rubisko (BP)	95,7	101,7	98,0	101,0	97,9	98,9
	Terroir (baktarwe)	96,3	100,4	93,1	98,9	99,1	97,5
	RGT Sacramento (BPS)	91,9	103,8	97,6	103,4	87,2	96,8
	Mosaïc (voedert C)	94,0	88,3	89,7	102,9	105,1	96,0
	Lithium (C)	97,6	90,9	97,0	95,7	97,7	95,8
	Popeye (B2)	101,9	91,8	99,7	87,3	97,2	95,6
	Collector (BPS)	94,4	93,4	97,8	90,4	-	94,0
Meer dan 5% onder het gemiddelde in 2016	Cellule (BPS)	86,2	97,1	97,4	93,6	89,1	92,7
	RGT Mondio (B1)	86,5	88,5	94,7	92,1	84,0	89,1
Rassen op een beperkt aantal proefplaatsen beproefd in 2016	Atomic (A)	96,0	100,3	102,1	-	-	-
	Bodecor (C biscuitt)	-	-	93,9	-	-	-
	Fructidor (B1)	-	-	94,7	-	-	-
	Intro (BPS)	-	-	98,2	-	-	-
	KWS Smart (voedert)	105,2	105,4	103,6	-	-	-
	RGT Reform (A)	-	-	104,2	109,4	108,8	-
	RGT Texaco (BPS)	-	-	98,7	-	-	-
	Triumph (BPS)	-	-	102,0	-	-	-
	Valdo (BPS)	-	-	98,5	-	-	-
Getuigen	100 (= 9.528 kg/ha)	100 (= 8.020 kg/ha)	100 (= 8.600 kg/ha)	100 (= 7.446 kg/ha)	100 (= 8.785 kg/ha)	100 (= 8.476 kg/ha)	
V.C. (%)	2,83	4,61	2,62	4,34	3,85		

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir.

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proef:

- te Zwevegem, Bottelare en Huldenberg werden drie fungicidebehandelingen (twee bladbehandelingen en een aarbehandeling) uitgevoerd
- te Poperinge en Geraardsbergen werden twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling) uitgevoerd

Grafiek 1: LCG-Rassenproeven wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2016. Korrelopbrengst, rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit. (Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir)

2.2 Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED MEERDERE PROEFJAREN

De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 4) en in grafiekvorm (Grafiek 2).

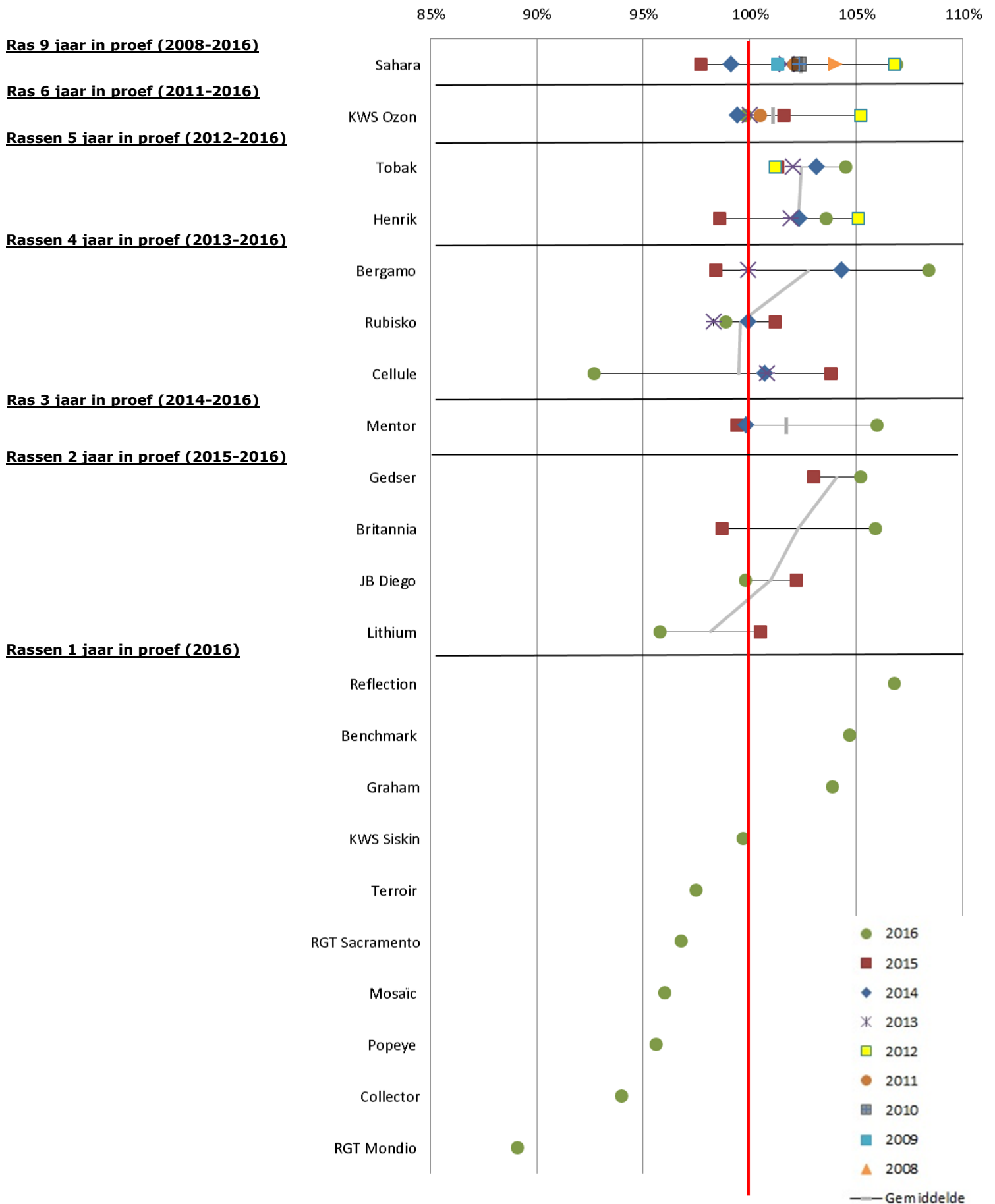
Tabel 4: LCG-Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- EN ZANDLEEMGEBIED MEERDERE PROEFJAREN. Rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit in 2016 (*)

	Ras	2016 (5 proeven)	2015 (6 proeven)	2014 (4 proeven)	2013 (5 proeven)	2012 (5 proeven)	2011 (3 proeven)	2010 (4 proeven)	2009 (5 proeven)	2008 (7 proeven)	Toelichting	
Meer dan 5% boven het gemiddelde in 2016	Bergamo (B1)	108,4	98,4	104,3	99,9	-	-	-	-	-	Over de laatste 4 jaar gemiddeld 102,7% , variërend van 98,4% (2015) tot 108,4% (2016).	
	Sahara (voedert)	106,9	97,7	99,1	101,7	106,8	102,1	102,3	101,3	104,0	Over de laatste 9 jaar gemiddeld 102,4% , variërend van 97,7% (2015) tot 106,9% (2016). Zeer goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Reflection (voedert)	106,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 3 jaar: gemiddeld 101,7% , variërend van 99,4% (2015) tot 106,0% (2016).
	Mentor (B1)	106,0	99,4	99,8	-	-	-	-	-	-	-	Over de laatste 2 jaar gemiddeld 102,3% , variërend van 98,7% (2015) tot 105,9% (2016).
	Britannia (voedert C)	105,9	98,7	-	-	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 104,1% .
Tot 5% boven het gemiddelde in 2016	Gedser (B2)	105,2	103,0	-	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Benchmark (B)	104,7	-	-	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 5 jaar: gemiddeld 102,4% .	
	Tobak (BP)	104,5	101,3	103,1	102,0	101,2	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Graham (tout venant)	103,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Over de laatste 5 jaar gemiddeld 102,3% , variërend van 98,6% (2015) tot 105,1% (2012).
Tot 5% onder het gemiddelde in 2016	Henrik (voedert)	103,6	98,6	102,3	101,9	105,1	-	-	-	-	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 101,0% .	
	JB Diego (tout venant)	99,8	102,2	-	-	-	-	-	-	-	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 6 jaar: gemiddeld 101,0% , variërend van 99,4% (2014) tot 105,2% (2012).	
	KWS Ozon (baktarwe A)	99,8	101,6	99,4	100,0	105,2	100,5	-	-	-	Gemiddeld resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	KWS Siskin (voedert)	99,7	-	-	-	-	-	-	-	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat over de laatste 4 jaar: gemiddeld 99,5% , variërend van 98,3% (2013) tot 101,2% (2015).	
	Rubisko (BP)	98,9	101,2	99,9	98,3	-	-	-	-	-	Iets onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Terroir (baktarwe)	97,5	-	-	-	-	-	-	-	-	Iets onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	RGT Sacramento (BPS)	96,8	-	-	-	-	-	-	-	-	Iets onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Mosaïc (voedert C)	96,0	-	-	-	-	-	-	-	-	Iets onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Lithium (C)	95,8	100,5	-	-	-	-	-	-	-	Iets onder het gemiddelde over de laatste 2 jaar: gemiddeld 98,1% .	
Meer dan 5% onder het gemiddelde in 2016	Popeye (B2)	95,6	-	-	-	-	-	-	-	-	4,4% onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Collector (BPS)	94,0	-	-	-	-	-	-	-	-	Minder goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
Meer dan 10% onder het gemiddelde in 2016	Cellule (BPS)	92,7	103,8	100,7	100,8	-	-	-	-	-	7,3% onder het gemiddelde in 2016, doch gemiddeld tot goed resultaat van 2013 tot 2015 (3 jaar): gemiddeld 101,7%.	
	RGT Mondio (B1)	89,1	-	-	-	-	-	-	-	-	10,9% onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	<i>Getuigen</i>	100 (=8.476 kg/ha)	100 (=12.715 kg/ha)	100 (=12.332 kg/ha)	100 (= 12.200 kg/ha)	100 (= 10.548 kg/ha)	100 (= 11.164 kg/ha)	100 (= 11.191 kg/ha)	100 (= 11.701 kg/ha)	100 (= 10.811 kg/ha)		

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen:

- in 2016: Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir
- in 2015: Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak
- in 2014: Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco
- in 2013: Avatar, Bergamo, Intro, KWS Ozon, Linus, Tabasco en Vasco
- in 2012: Avatar, Expert, Henrik, Homeros, Horatio, Intro, Ketchum, KWS Ozon, KWS Radius, Linus, Relay, Rockystart, Sahara, Scor, Tabasco en Tobak
- in 2011: Azzerti, Carenius, Celebration, Expert, Homeros, KWS Ozon, Razzano, Sahara, Tabasco en Viscount
- in 2010: Carenius, Contender, Homeros, Julius, Mulan, Premio, Sahara, Tabasco en Tuareg
- in 2009: Carenius, Celebration, Homeros, Impression, Istabraq, Julius, Sahara, Tabasco, Tuareg en Waldorf
- in 2008: Contender, Lexus, Limes, Oakley, Patrel, Sahara, Toisondor en Waldorf

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven: merendeels werden twee fungicidebehandelingen (een bladbehandeling en een aarbehandeling) uitgevoerd, vanaf 2014 soms drie fungicidebehandelingen (twee bladbehandelingen en een aarbehandeling). In 2009, 2010 en 2011 werd soms één fungicidebehandeling (aarbehandeling) uitgevoerd.

Grafiek 2: LCG-Rassenproeven wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED MEERDERE PROEFJAREN. Relatieve korrelopbrengst, rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren.

Wegens het optreden van vroegtijdige legering (tweede helft juni) en finaal zware legering, wordt de korrelopbrengst van de rassenproef te Tongeren (Widooie) niet opgenomen in het jaargemiddelde. De resultaten van deze proef worden afzonderlijk weergegeven in onderstaande tabel samen met de vastgestelde legering.

De proef werd gezaaid na cichorei. Er werd één behandeling met een groeiregulator ingezet op 19 april.

Tabel 5: LCG-Rassenproef wintertarwe TONGEREN (WIDOOIE) 2016: korrelopbrengst en legering. Rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit.

Ras	Korrelopbrengst		Legering (schaal 1-9; 9 = vrij van legeren)
	kg/ha	rel. tov getuigen (*)	
Sahara (voedert)	8.077	130,2	8,2
Reflection (voedert)	7.795	125,7	8,7
Terroir (baktarwe)	7.461	120,3	8,0
JB Diego (tout venant)	6.653	107,3	5,0
Britannia (voedert C)	6.627	106,9	5,2
Cellule (BPS)	6.623	106,8	7,7
Mosaic (voedert C)	6.596	106,4	7,5
Gedser (B2)	6.545	105,5	3,7
Rubisko (BP)	6.517	105,1	3,7
Henrik (voedert)	6.283	101,3	4,5
RGT Sacramento (BPS)	6.256	100,9	4,2
Bergamo (B1)	6.185	99,7	3,5
Popeye (B2)	6.140	99,0	5,5
Albert (B)	5.999	96,7	3,5
KWS Smart (voedert)	5.996	96,7	3,7
Benchmark (B)	5.967	96,2	3,2
KWS Siskin (voedert)	5.838	94,1	3,2
RGT Reform (A)	5.837	94,1	4,0
Mentor (B1)	5.800	93,5	3,2
Tobak (BP)	5.735	92,5	2,2
Lithium (C)	5.485	88,4	3,7
Collector (BPS)	5.273	85,0	2,2
RGT Mondio (B1)	4.908	79,1	2,7
Graham (tout venant)	4.542	73,2	3,5
Atomic (A)	4.508	72,7	2,5
KWS Ozon (baktarwe A)	4.499	72,5	2,0
Fructidor (B1)	4.392	70,8	2,5
Gemiddelde	6.020 kg/ha		4,3
Getuigen	6.202 kg/ha	100	
V.C. (%)	4,05		25,74

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir

2.3 Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2016

De korrelopbrengst van de rassenproeven wintertarwe in de kustpolder lag in 2016 lager dan de voorgaande jaren.

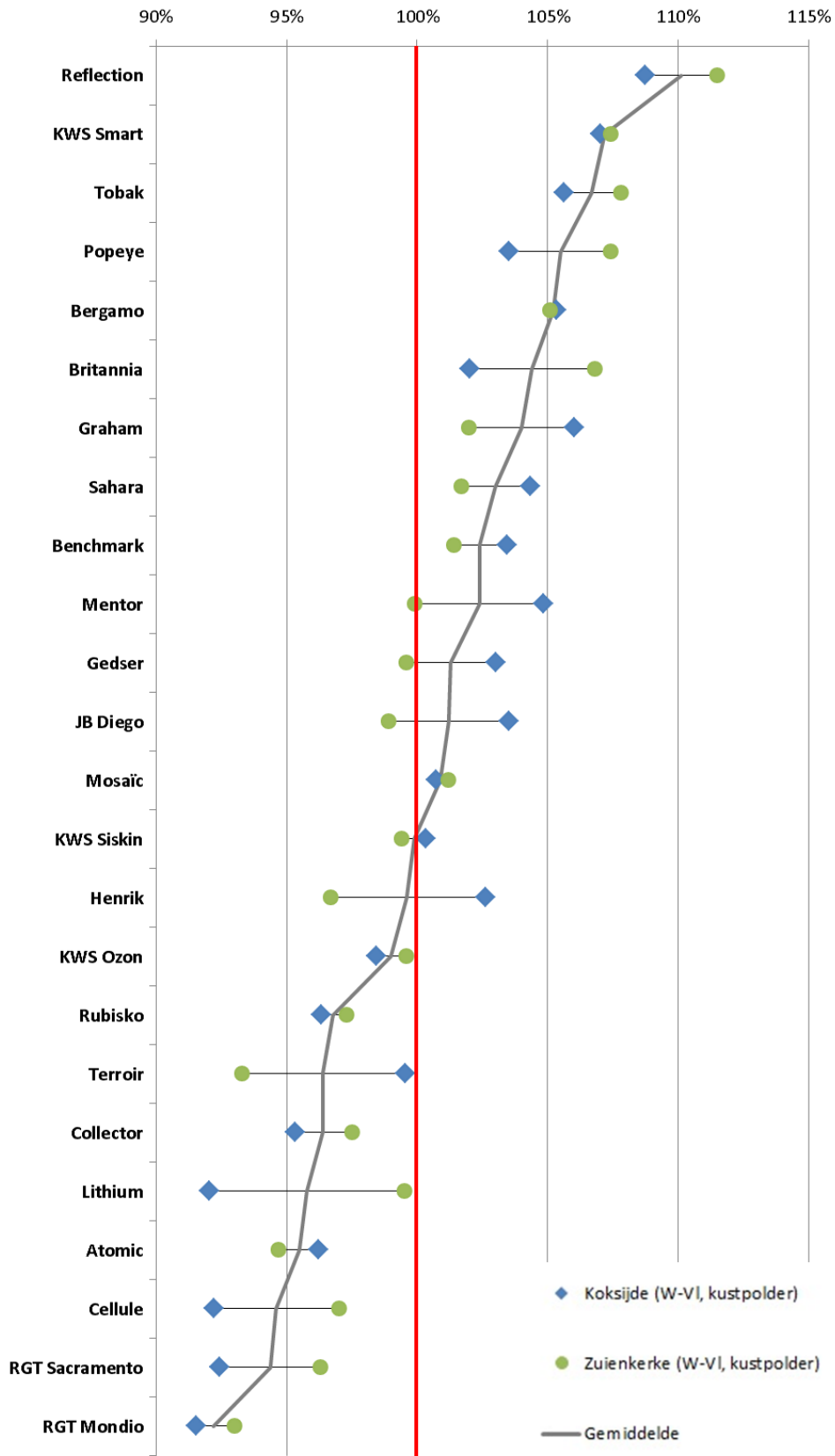
De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 6) en in grafiekvorm (Grafiek 3).

Tabel 6: LCG-Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2016. Rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit (*)

	Ras	Koksijde	Zuienkerke (Houtave)	Gemiddelde
Meer dan 10% boven het gemiddelde in 2016	Reflection (voedert)	108,7	111,5	110,1
	KWS Smart (voedert)	107,0	107,4	107,2
Meer dan 5% boven het gemiddelde in 2016	Tobak (BP)	105,6	107,8	106,7
	Popeye (B2)	103,5	107,4	105,5
	Bergamo (B1)	105,3	105,1	105,2
Tot 5% boven het gemiddelde in 2016	Britannia (voedert C)	102,0	106,8	104,4
	Graham (tout venant)	106,0	102,0	104,0
	Sahara (voedert)	104,3	101,7	103,0
	Benchmark (B)	103,4	101,4	102,4
	Mentor (B1)	104,8	99,9	102,4
	Gedser (B2)	103,0	99,6	101,3
	JB Diego (tout venant)	103,5	98,9	101,2
	Mosaïc (voedert C)	100,7	101,2	100,9
Tot 5% onder het gemiddelde in 2016	KWS Siskin (voedert)	100,3	99,4	99,9
	Henrik (voedert)	102,6	96,7	99,6
	KWS Ozon (baktarwe A)	98,4	99,6	99,0
	Rubisko (BP)	96,3	97,3	96,8
	Terroir (baktarwe)	99,5	93,3	96,4
	Collector (BPS)	95,3	97,5	96,4
	Lithium (C)	92,0	99,5	95,8
Meer dan 5% onder het gemiddelde in 2016	Atomic (A)	96,2	94,7	95,5
	Cellule (BPS)	92,2	97,0	94,6
	RGT Sacramento (BPS)	92,4	96,3	94,4
	RGT Mondio (B1)	91,5	93,0	92,2
	<i>Getuigen</i>	100 (=12.536 kg/ha)	100 (=11.140 kg/ha)	100 (=11.838 kg/ha)
	<i>Gemiddelde alle rassen</i>	12.612 kg/ha	11.209 kg/ha	
	V.C. (%)	2,45	2,23	

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir.

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven: drie fungicidebehandelingen (twee bladbehandelingen en een aarbehandeling) op beide proefplaatsen.

Grafiek 3: LCG-Rassenproeven wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2016. Korrelopbrengst, rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit.
 (Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir)

2.4 Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) MEERDERE PROEFJAREN

De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 7) en in grafiekvorm (Grafiek 4).

**Tabel 7: Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) MEERDERE PROEFJAREN
Rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit in 2016 (*).**

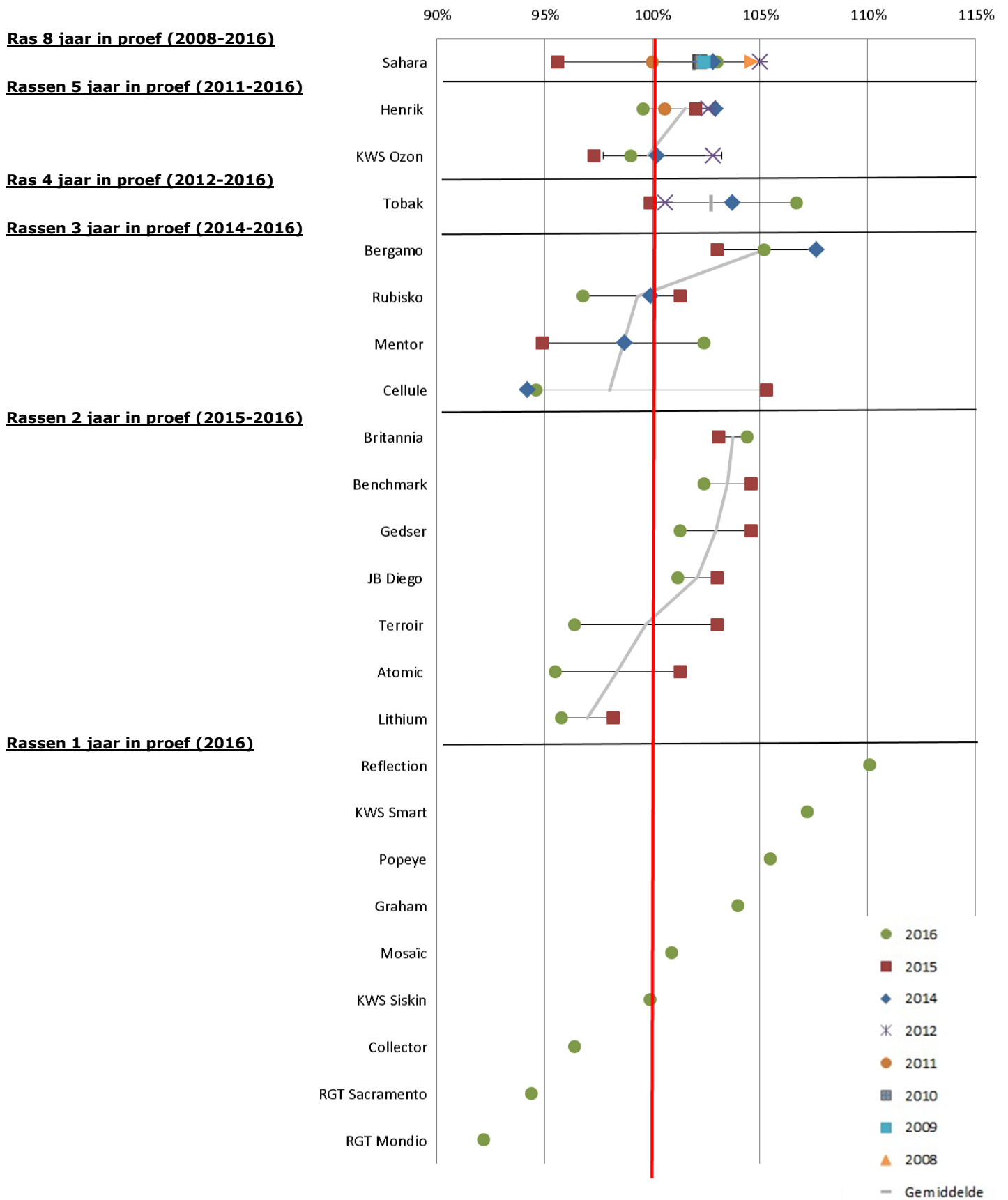
	Ras	2016 (Koksijde en Houtave)	2015 (Koksijde en Houtave)	2014 (Koksijde en Houtave)	2012 (Koksijde en Houtave)	2011 (Koksijde)	2010 (Houtave)	2009 (Koksijde)	2008 (Koksijde)	Toelichting	
Meer dan 10% boven het gemiddelde in 2016	Reflection (voedert)	110,1	-	-	-	-	-	-	-	Zeer goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
Meer dan 5% boven het gemiddelde in 2016	KWS Smart (voedert)	107,2	-	-	-	-	-	-	-	Zeer goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Tobak (BP)	106,7	99,9	103,7	100,6	-	-	-	-	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 4 jaar: gemiddeld 102,7% .	
	Popeye (B2)	105,5	-	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Bergamo (B1)	105,2	103,0	107,6	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 3 jaar: gemiddeld 105,2% .	
Tot 5% boven het gemiddelde in 2016	Britannia (voedert C)	104,4	103,1	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 103,7% .	
	Graham (tout venant)	104,0	-	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Sahara (voedert)	103,0	95,6	102,8	105,0	100,0	102,2	102,4	104,6	Over de laatste 8 jaar gemiddeld 101,9% , variërend van 95,6% (2015) tot 105,0% (2012)	
	Benchmark (B)	102,4	104,6	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 103,5% .	
	Mentor (B1)	102,4	94,9	98,7	-	-	-	-	-	Over de laatste 3 jaar gemiddeld 98,6% , variërend van 94,9% (2015) tot 102,4% (2016).	
	Gedser (B2)	101,3	104,6	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 102,9% .	
	JB Diego (tout venant)	101,2	103,0	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 102,1% .	
	Mosaïc (voedert C)	100,9	-	-	-	-	-	-	-	Gemiddeld resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Tot 5% onder het gemiddelde in 2016	KWS Siskin (voedert)	99,9	-	-	-	-	-	-	-	Gemiddeld resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
		Henrik (voedert)	99,6	102,0	102,9	102,6	100,6	-	-	-	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 5 jaar: gemiddeld 101,5% .
KWS Ozon (bakt A)		99,0	97,3	100,2	102,8	97,7	-	-	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat over de laatste 5 jaar: gemiddeld 99,4% .	
Rubisko (BP)		96,8	101,3	99,9	-	-	-	-	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat over de laatste 3 jaar: gemiddeld 99,3% .	
Terroir (baktarwe)		96,4	103,0	-	-	-	-	-	-	Over de laatste 2 jaar gemiddeld 99,7% , variërend van 96,4% (2016) tot 103,0% (2015).	
Collector (BPS)		96,4	-	-	-	-	-	-	-	3,6% onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
Lithium (C)		95,8	98,2	-	-	-	-	-	-	Iets onder het gemiddelde over de laatste 2 jaar: gemiddeld 97,0% .	
Atomic (A)		95,5	101,3	-	-	-	-	-	-	Over de laatste 2 jaar gemiddeld 98,4% , variërend van 95,5% (2016) tot 101,3% (2015).	
Meer dan 5% onder het gemiddelde in 2016	Cellule (BPS)	94,6	105,3	94,2	-	-	-	-	-	Minder goed resultaat in 2016 en 2014, doch goed resultaat in 2015.	
	RGT Sacramento (BPS)	94,4	-	-	-	-	-	-	-	5,6% onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	RGT Mondio (B1)	92,2	-	-	-	-	-	-	-	7,8% onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	<i>Getuigen</i>	100 (=11.838 kg/ha)	100 (=15.183 kg/ha)	100 (=11.798 kg/ha)	100 (=10.858 kg/ha)	100 (=14.181 kg/ha)	100 (=13.306 kg/ha)	100 (=13.965 kg/ha)	100 (=12.300 kg/ha)		

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen:

- in 2016: Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir.
- in 2015: Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak
- in 2014: Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco
- in 2012: Avatar, Expert, Henrik, Homeros, Horatio, Intro, Ketchum, KWS Ozon, KWS Radius, Linus, Relay, Rockystart, Sahara, Scor, Tabasco en Tobak
- in 2011: Azzerti, Carenius, Celebration, Expert, Homeros, KWS Ozon, Razzano, Sahara, Tabasco en Viscount
- in 2010: Carenius, Contender, Homeros, Julius, Mulan, Premio, Sahara, Tabasco en Tuareg
- in 2009: Carenius, Celebration, Homeros, Impression, Istabraq, Julius, Sahara, Tabasco, Tuareg en Waldorf
- in 2008: Contender, Lexus, Limes, Oakley, Patrel, Sahara, Toisonдор en Waldorf

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven:

- in 2016 en 2014: drie fungicidebehandelingen (twee bladbehandelingen en een aarbehandeling)
- in 2015, 2012, 2011, 2010, 2009 en 2008: twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling)

Grafiek 4: LCG-Rassenproeven wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) MEERDERE PROEFJAREN. Relatieve korrelopbrengst, rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren.

2.5 Korrelopbrengst wintertarwe WASE POLDER

De korrelopbrengst van de rassenproef wintertarwe in de Wase Polder lag in 2016 heel wat lager dan de voorgaande jaren. De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 8) en in grafiekvorm (Grafiek 5).

Tabel 8: LCG-Rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit in 2016 (*).

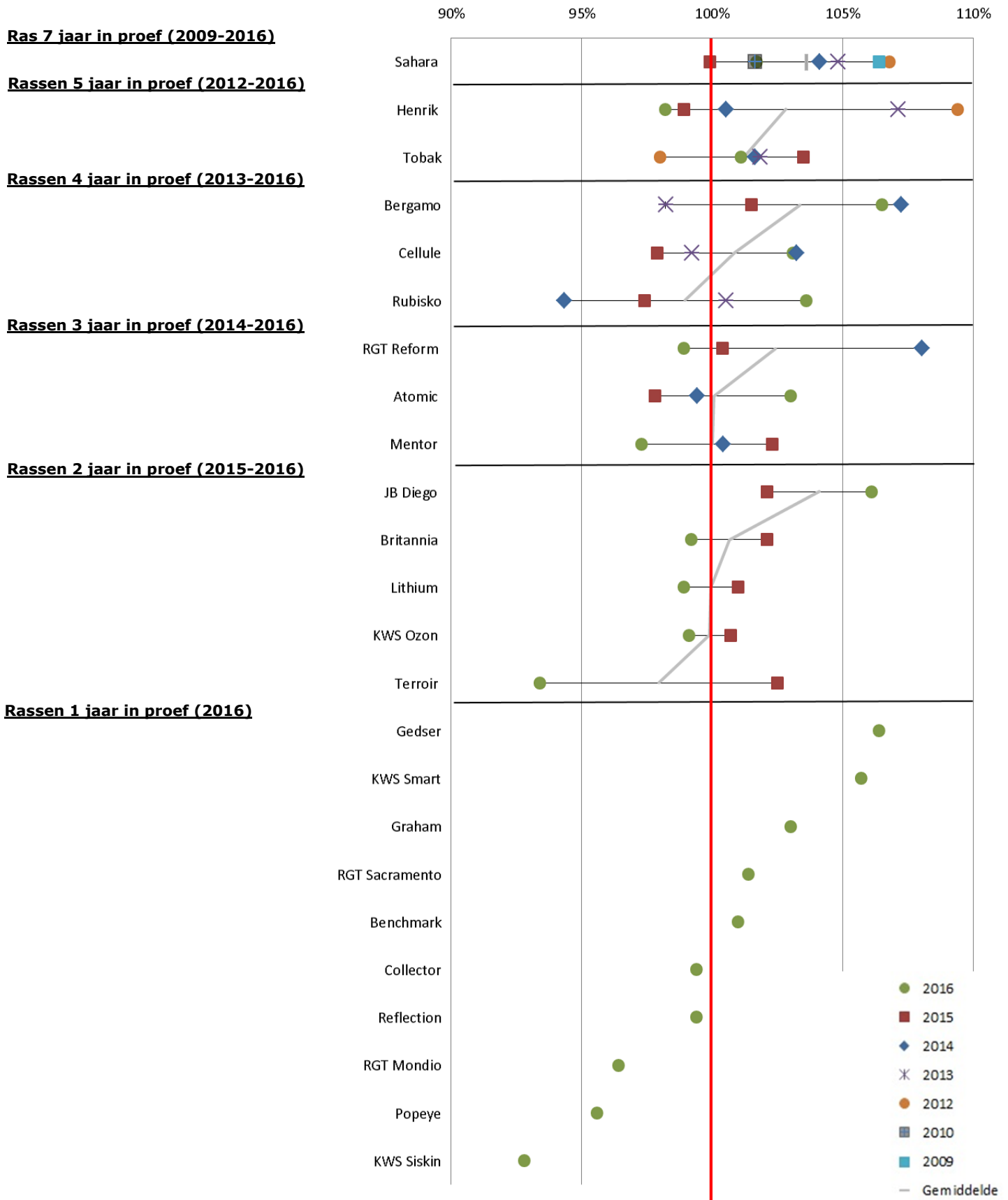
	Ras	2016 Beveren (Kieldrecht)	2015 Beveren (Kieldrecht)	2014 Beveren (Kieldrecht)	2013 Beveren (Doel)	2012 Beveren (Doel)	2010 Beveren (Verrebroek)	2009 Beveren (Verrebroek)	Toelichting
Meer dan 5% boven het gemiddelde in 2016	Bergamo (B1)	106,5	101,5	107,2	98,2	-	-	-	Over de laatste 4 jaar gemiddeld 103,3% variërend van 98,2% (2013) tot 107,2% (2014).
	Gedser (B2)	106,4	-	-	-	-	-	-	Zeer goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	JB Diego (tout venant)	106,1	102,1	-	-	-	-	-	Goed resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 104,1% .
	KWS Smart (voedert)	105,7	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
Tot 5% boven het gemiddelde in 2016	Rubisko (BP)	103,6	97,4	94,3	100,5	-	-	-	Over de laatste 4 jaar gemiddeld 98,9% , variërend van 94,3% (2014) tot 103,6% (2016).
	Cellule (BPS)	103,1	97,9	103,2	99,2	-	-	-	Gemiddeld resultaat over de laatste 4 jaar: gemiddeld 100,8% .
	Atomic (A)	103,0	97,8	99,4	-	-	-	-	Gemiddeld resultaat over de laatste 3 jaar: gemiddeld 100,0% .
	Graham (tout venant)	103,0	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Sahara (voedert)	101,7	99,9	104,1	104,8	106,8	101,6	106,4	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 7 jaar: gemiddeld 103,6% .
	RGT Sacramento (BPS)	101,4	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Tobak (BP)	101,1	103,5	101,6	101,8	98,0	-	-	Over de laatste 5 jaar gemiddeld 101,2% , variërend van 98,0% (2012) tot 103,5% (2015).
	Benchmark (B)	101,0	-	-	-	-	-	-	Goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
Tot 5% onder het gemiddelde in 2016	Collector (BPS)	99,4	-	-	-	-	-	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Reflection (voedert)	99,4	-	-	-	-	-	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Britannia (voedert C)	99,2	102,1	-	-	-	-	-	Gemiddeld resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 100,6% .
	KWS Ozon (bakt A)	99,1	100,7	-	-	-	-	-	Gemiddeld resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 99,9% .
	Lithium (C)	98,9	101,0	-	-	-	-	-	Gemiddeld resultaat over de laatste 2 jaar: gemiddeld 99,9% .
	RGT Reform (A)	98,9	100,4	108,0	-	-	-	-	Over de laatste 3 jaar gemiddeld 102,4% variërend van 98,9% (2016) tot 108,0% (2014).
	Henrik (voedert)	98,2	98,9	100,5	107,1	109,4	-	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat over de laatste 3 jaar gemiddeld 99,2% ; doch zeer goed resultaat in 2013 en 2012 (gemiddeld 108,3%).
	Mentor (B1)	97,3	102,3	100,4	-	-	-	-	Gemiddeld resultaat over de laatste 3 jaar: gemiddeld 100,0% .
	RGT Mondio (B1)	96,4	-	-	-	-	-	-	3,6% onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Popeye (B2)	95,6	-	-	-	-	-	-	4,4% onder het gemiddelde in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
Meer dan 5% onder het gemiddelde in 2016	Terroir (baktarwe)	93,4	102,5	-	-	-	-	-	Over de laatste 2 jaar gemiddeld 97,9% , variërend van 93,4% (2016) tot 102,5% (2015).
	KWS Siskin (voedert)	92,8	-	-	-	-	-	-	Minder goed resultaat in 2016, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Getuigen	100 (= 9.151 kg/ha)	100 (= 12.294 kg/ha)	100 (= 12.327 kg/ha)	100 (= 10.684 kg/ha)	100 (= 12.573 kg/ha)	100 (=10.319 kg/ha)	100 (=13.202 kg/ha)	
	V.C. (%)	3,10							

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen:

- in 2016: Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir.
- in 2015: Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak
- in 2014: Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco
- in 2013: Avatar, Bergamo, Intro, KWS Ozon, Linus, Tabasco en Vasco
- in 2012: Avatar, Expert, Henrik, Homeros, Horatio, Intro, Ketchum, KWS Ozon, KWS Radius, Linus, Relay, Rockystart, Sahara, Scor, Tabasco en Tobak
- in 2010: Carenius, Contender, Homeros, Julius, Mulan, Premio, Sahara, Tabasco en Tuareg
- in 2009: Carenius, Celebration, Homeros, Impression, Istabraq, Julius, Sahara, Tabasco, Tuareg en Waldorf

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proef:

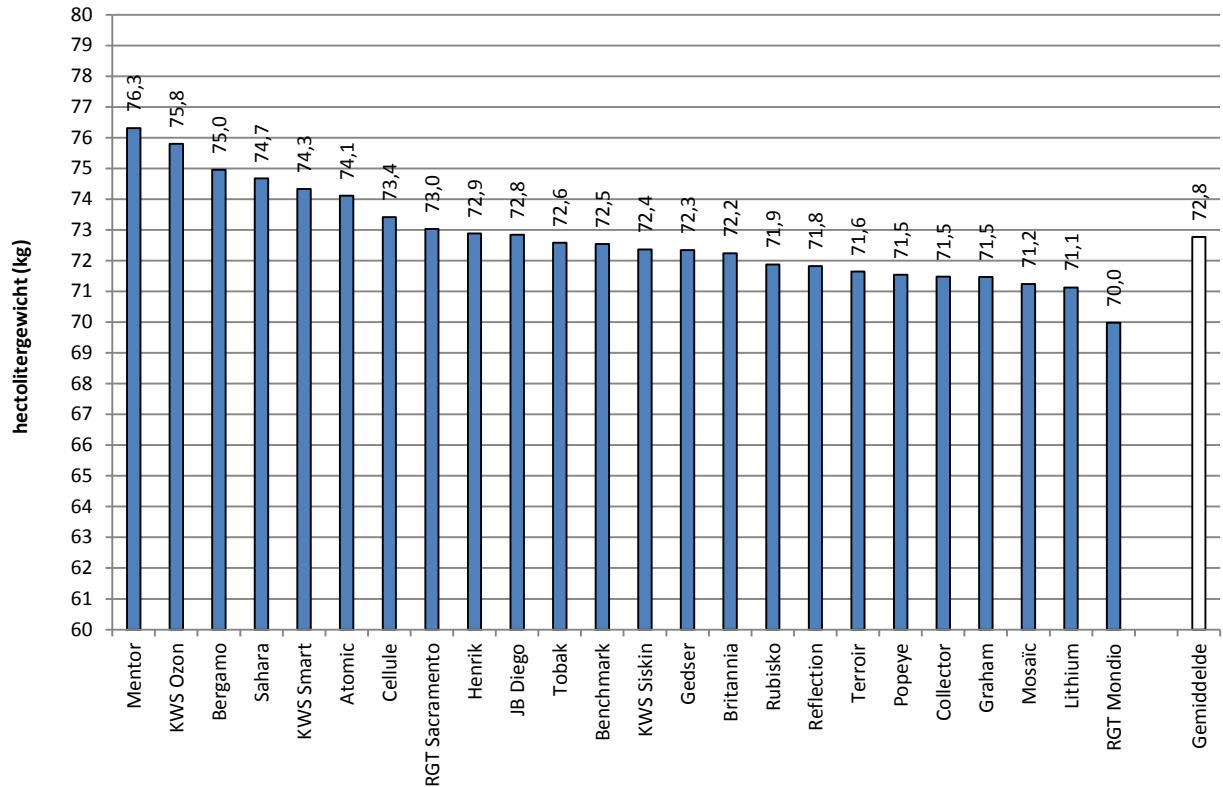
- in 2016, 2015, 2014, 2013, 2012 en 2009: twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling)
- in 2010: één fungicidebehandeling (aarbehandeling)

Grafiek 5: LCG-Rassenproeven wintertarwe WASE POLDER MEERDERE PROEFJAREN. Relatieve korrelopbrengst, rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren.

3 Hectolitergewicht

Het hectolitergewicht van de wintertarwe bedroeg gemiddeld over alle rassen en proefplaatsen 72,8 kg in 2016, wat heel wat lager is dan de voorgaande jaren.

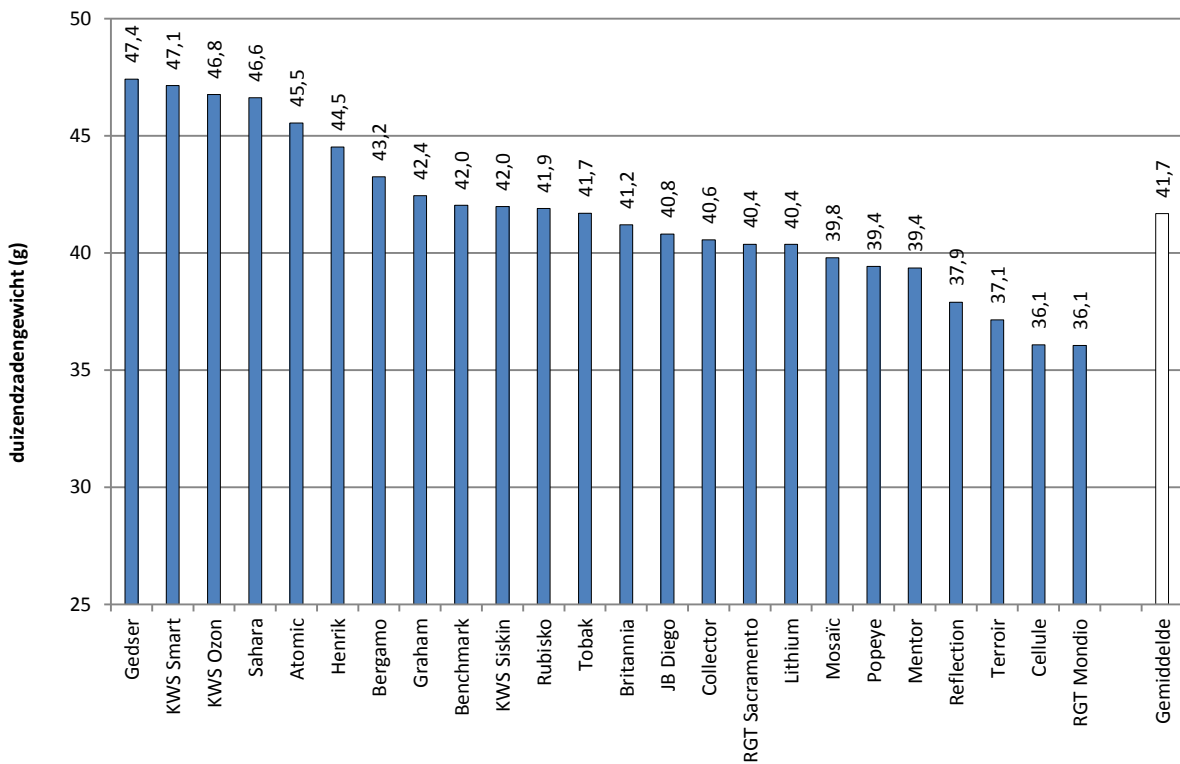
Grafiek 6: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Hectolitergewicht (kg) bij 15% vocht, rangschikking van de rassen naar dalende waarde.

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren. Hectolitergewicht (kg) bij 15% vocht.

Ras	2016	2015	2014	Beoordeling (1)
Mentor	76,3	82,4	77,6	*****
KWS Ozon	75,8	81,7	77,3	*****
Bergamo	75,0	80,1	76,3	****
Cellule	73,4	82,2	75,9	****
KWS Smart	74,3	-	-	***(*)
Sahara	74,7	79,9	75,4	***(*)
Atomic	74,1	80,2	-	***(*)
Gedser	72,3	79,8	-	***
RGT Sacramento	73,0	-	-	***
Henrik	72,9	77,5	75,8	***
Tobak	72,6	79,7	73,9	***
JB Diego	72,8	78,8	-	***
Benchmark	72,5	-	-	***
KWS Siskin	72,4	-	-	**(*)
Lithium	71,1	79,0	-	**(*)
Reflection	71,8	-	-	**(*)
Rubisko	71,9	78,1	72,7	**(*)
Britannia	72,2	77,1	-	**(*)
Terroir	71,6	-	-	**(*)
Collector	71,5	-	-	**(*)
Graham	71,5	-	-	**(*)
Popeye	71,5	-	-	**(*)
Mosaïc	71,2	-	-	**
RGT Mondio	70,0	-	-	*
Gemiddelde	72,8	-	-	

(1) Hectolitergewicht: * = laag
 ** = tamelijk laag
 *** = gemiddeld
 **** = tamelijk hoog
 ***** = hoog

4 Duizendzadengewicht

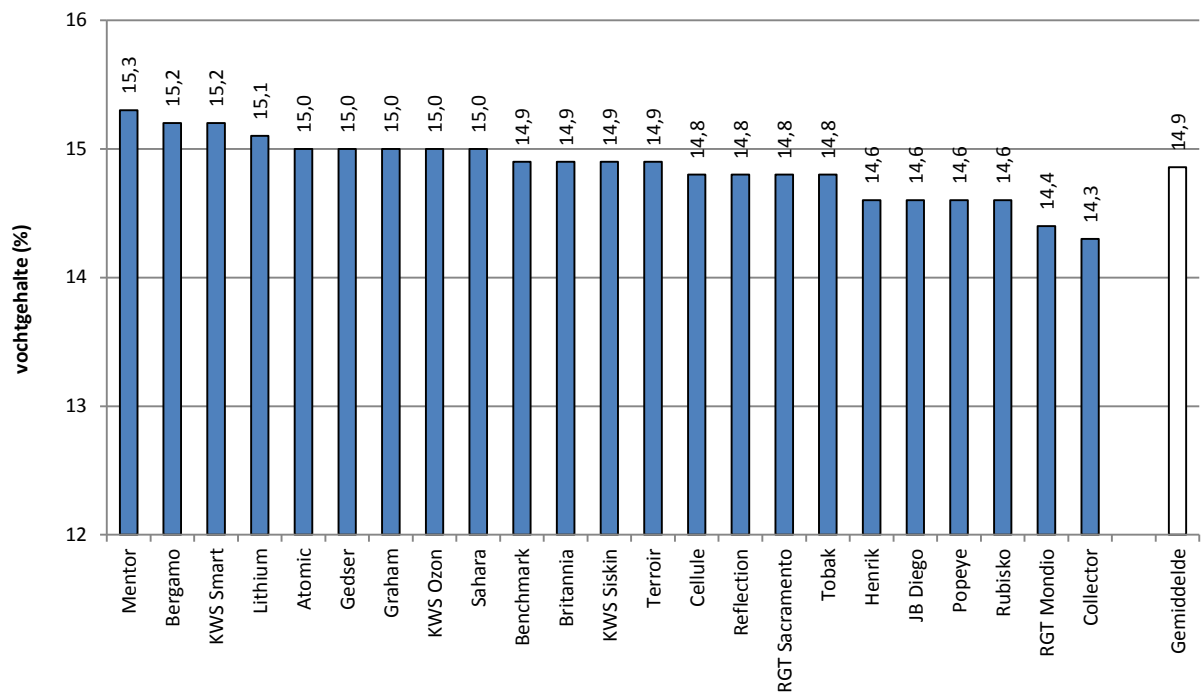
Grafiek 7: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Duizendzadengewicht (g) bij 15% vocht, rangschikking van de rassen naar dalende waarde.

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren. Duizendzadengewicht (g) bij 15% vocht.

Ras	2016	2015	2014	Beoordeling (1)
Gedser	47,4	60,0	-	*****
KWS Smart	47,1	-	-	*****
KWS Ozon	46,8	57,3	53,5	*****
Atomic	45,5	55,6	-	****
Sahara	46,6	54,4	51,3	****
Henrik	44,5	54,4	52,3	****
Bergamo	43,2	53,1	47,8	***
Rubisko	41,9	52,5	49,0	***
Graham	42,4	-	-	***
Benchmark	42,0	-	-	***
KWS Siskin	42,0	-	-	***
Tobak	41,7	53,4	46,2	***
Britannia	41,2	51,0	-	***
JB Diego	40,8	51,0	-	***
Collector	40,6	-	-	**
RGT Sacramento	40,4	-	-	**
Lithium	40,4	49,3	-	**
Mosaïc	39,8	-	-	**
Popeye	39,4	-	-	**
Mentor	39,4	47,7	43,2	**
Terroir	37,1	48,2	-	*
Reflection	37,9	-	-	*
Cellule	36,1	47,0	44,1	*
RGT Mondio	36,1	-	-	*
Gemiddelde	41,7			

(1) Duizendzadengewicht: * = laag
 ** = tamelijk laag
 *** = gemiddeld
 **** = tamelijk hoog
 ***** = hoog

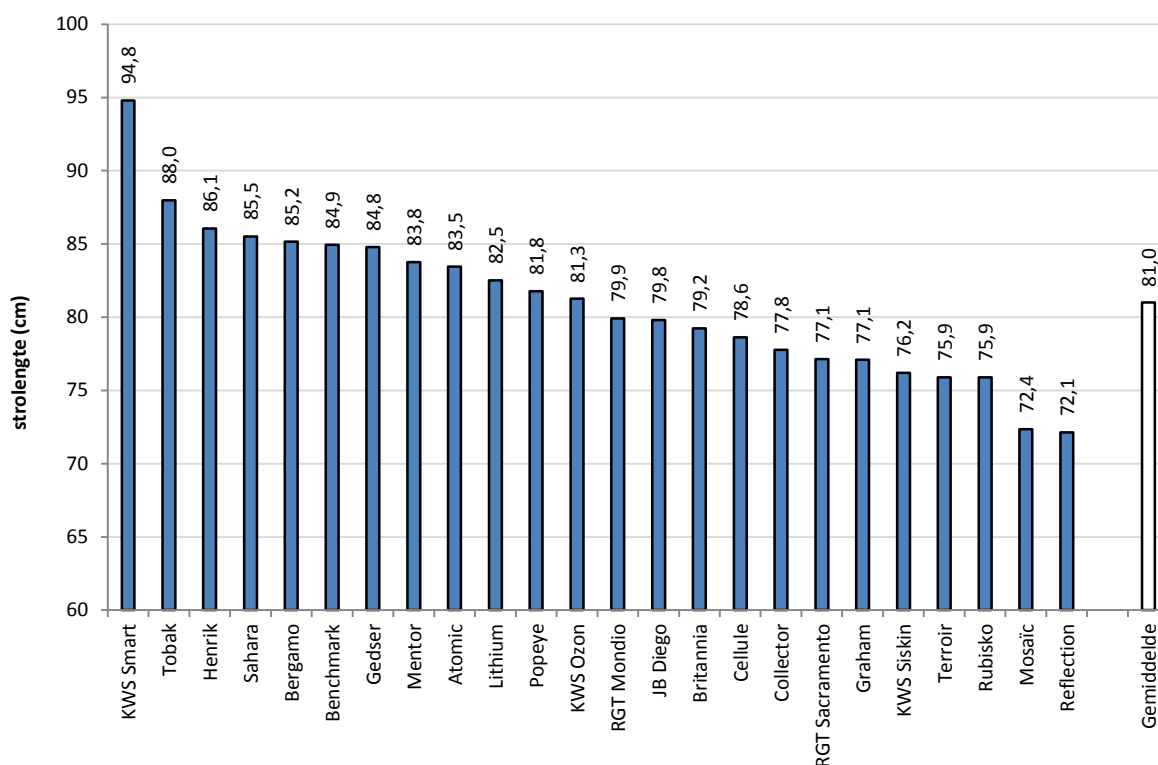
5 Vochtgehalte bij oogst

Grafiek 8: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Vochtgehalte bij oogst (%), rangschikking van de rassen naar dalende waarde.

6 Strolengte

Strolengte: na toepassen van groeiregulatoren

Grafiek 9: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Strolengte (cm), rangschikking van de rassen naar afnemende strolengte.

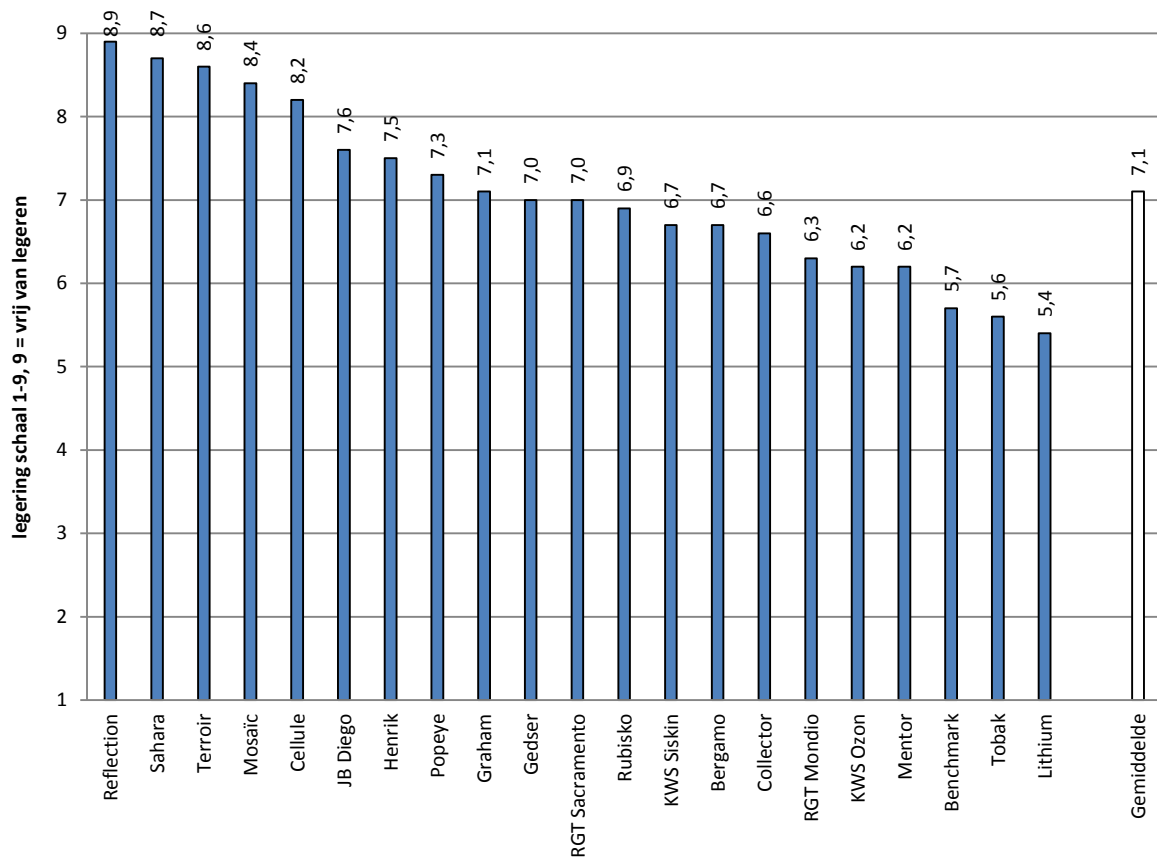
Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren. Strolengte (cm).

Ras	2016	2015	2014	Beoordeling (1)
KWS Smart	94,8	-	-	*****
Tobak	88,0	80,3	89,6	*****
Henrik	86,1	80,1	90,4	*****
Gedser	84,8	80,6	-	****
Benchmark	84,9	-	-	****
Sahara	85,5	79,5	82,2	****
Bergamo	85,2	79,6	81,0	****
Mentor	83,8	80,4	81,3	****
Atomic	83,5	78,7	-	****
KWS Ozon	81,3	79,2	79,3	***
Popeye	81,8	-	-	***
Lithium	82,5	75,1	-	***
JB Diego	79,8	77,3	-	***
RGT Mondio	79,9	-	-	***
Britannia	79,2	74,0	-	***
Cellule	78,6	71,1	79,2	**
Collector	77,8	-	-	**
Graham	77,1	-	-	**
RGT Sacramento	77,1	-	-	**
Rubisko	75,9	71,2	76,9	**
KWS Siskin	76,2	-	-	**
Terroir	75,9	-	-	**
Mosaïc	72,4	-	-	*
Reflection	72,1	-	-	*
<i>Gemiddelde</i>	<i>81,0</i>			

(1) Strolengte: * = kort
 ** = tamelijk kort
 *** = gemiddeld
 **** = tamelijk lang
 ***** = lang
 ***** = zeer lang

7 Leergevoeligheid

Leergevoeligheid: na toepassen van groeiregulatoren

Grafiek 10: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Leergevoeligheid, rangschikking van de rassen naar toenemende gevoeligheid (na toepassen van groeiregulatoren).

Minst gevoelig voor legeren: Reflection, Sahara, Terroir, Mosaic en Cellule

Meest gevoelig voor legeren: Lithium, Tobak en Benchmark. Ook bij de gevoeliger rassen behoren Mentor, KWS Ozon en RGT Mondio.

8 Gevoeligheid voor ziekten

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren.

Bladziekten en aarziekten (schaal 1-9; 9 = gezond). Ranschikking van de rassen naar toenemende gevoeligheid in 2016.

Bladvlekken (*)				Gele roest							Bruine roest				Aarziekten (**)		
Ras	2016	2015	2014	binnenland			kustpolder				Ras	2016	2015	2014	Ras	2016	
				Ras	2016	2015	2014	Ras	2016	2015							2014
KWS Siskin	6,8	-	-	RGT Mondio	8,7	-	-	Tobak	8,7	8,9	8,9	Reflection	8,7	-	-	KWS Smart	7,7
Sahara	6,8	7,2	7,1	KWS Siskin	8,7	-	-	KWS Siskin	8,6	-	-	Rubisko	8,7	8,7	8,5	Henrik	7,3
Collector	6,7	-	-	Tobak	8,6	8,7	8,5	RGT Mondio	8,4	-	-	Britannia	8,5	7,0	-	Bergamo	6,8
Graham	6,6	-	-	Cellule	8,5	8,2	8,1	Terroir	8,4	8,9	-	RGT Mondio	8,5	-	-	Mentor	6,8
RGT Mondio	6,6	-	-	Mentor	8,5	8,5	8,1	Collector	8,0	-	-	Terroir	8,4	5,0	-	Sahara	6,7
Mentor	6,6	6,9	6,9	Graham	8,4	-	-	Cellule	7,8	8,7	6,9	Lithium	8,3	9,0	-	Benchmark	5,9
Gedser	6,6	7,4	-	RGT Sacramento	8,4	-	-	Henrik	7,6	8,4	6,5	Sahara	8,2	7,7	7,2	Atomic	5,7
KWS Smart	6,3	-	-	Henrik	8,4	8,7	7,4	Graham	7,5	-	-	Atomic	8,2	-	-	Collector	5,6
Henrik	6,2	6,1	6,5	KWS Smart	8,4	-	-	Mentor	7,4	7,4	7,6	RGT Sacramento	8,2	-	-	Graham	5,6
Popeye	6,2	-	-	Sahara	8,4	8,3	7,0	KWS Smart	7,4	-	-	KWS Smart	8,0	-	-	Popeye	5,6
KWS Ozon	6,1	6,9	6,4	JB Diego	8,3	7,8	-	Sahara	7,3	8,4	5,7	Bergamo	7,1	5,7	5,2	Britannia	5,3
Bergamo	6,1	6,2	6,6	Collector	8,2	-	-	Bergamo	6,9	8,3	7,0	KWS Siskin	6,9	-	-	JB Diego	5,2
RGT Sacramento	6,0	-	-	KWS Ozon	8,1	8,4	8,4	JB Diego	6,7	8,0	-	Henrik	6,9	6,4	5,4	Rubisko	5,1
Rubisko	6,0	6,6	5,9	Britannia	8,0	8,3	-	Gedser	6,6	7,6	-	Collector	6,9	-	-	KWS Siskin	5,1
Lithium	6,0	6,8	-	Gedser	7,8	7,6	-	Mosaïc	6,5	-	-	Popeye	6,8	-	-	KWS Ozon	5,0
Britannia	5,9	6,8	-	Popeye	7,8	-	-	RGT Sacramento	6,2	-	-	Mentor	6,6	7,8	6,7	Reflection	5,0
JB Diego	5,9	5,9	-	Terroir	7,7	-	-	Popeye	6,0	-	-	Mosaïc	6,3	-	-	Tobak	4,6
Cellule	5,6	6,8	6,5	Bergamo	7,5	7,8	8,2	Rubisko	6,0	8,1	6,9	Benchmark	5,6	-	-	Mosaïc	4,4
Mosaïc	5,5	-	-	Rubisko	7,4	8,0	8,3	KWS Ozon	5,6	7,6	6,4	Graham	5,6	-	-	Gedser	4,3
Terroir	5,4	5,6	-	Mosaïc	6,6	-	-	Britannia	5,4	8,7	-	KWS Ozon	4,8	5,0	6,4	Terroir	3,7
Tobak	-	6,8	6,4	Lithium	6,3	7,4	-	Lithium	4,4	6,4	-	JB Diego	4,8	4,8	-	Lithium	3,2
Atomic	-	6,6	-	Reflection	6,3	-	-	Atomic	3,9	6,0	-	Cellule	4,6	-	6,6	Cellule	3,2
				Atomic	4,9	6,3	-	Reflection	3,9	-	-	Gedser	4,5	4,3	-		
				Benchmark	4,1	-	-	Benchmark	2,9	4,7	-	Tobak	3,6	3,1	4,2		
				RGT Reform	-	5,5	-	RGT Reform	-	4,2	-						
Gemiddelde	6,2			Gemiddelde	7,6			Gemiddelde	6,5			Gemiddelde	6,8			Gemiddelde	5,3

(*) Bladvlekken = behalve bladvlekkenziekte kunnen er nog andere bladvlekken meegenomen zijn in de beoordeling

(**) Aarziekten = hoofdzakelijk aarfusarium

➤ **Bladvlekkenziekte**

Minder gevoelig: KWS Siskin en Sahara

Meest gevoelig: Terroir en Mosaïc; ook bij de gevoeliger rassen behoren JB Diego en Rubisko

➤ **Gele roest**

Minst gevoelig: Tobak, KWS Siskin en RGT Mondio

Meest gevoelig: Benchmark en RGT Reform; ook bij de gevoeliger rassen behoren Atomic, Reflection en Lithium. In regio's waar gele roest in belangrijke mate voorkomt is waakzaamheid ook geboden bij de rassen Britannia en KWS Ozon.

➤ **Bruine roest**

Minst gevoelig: Reflection, Rubisko en RGT Mondio

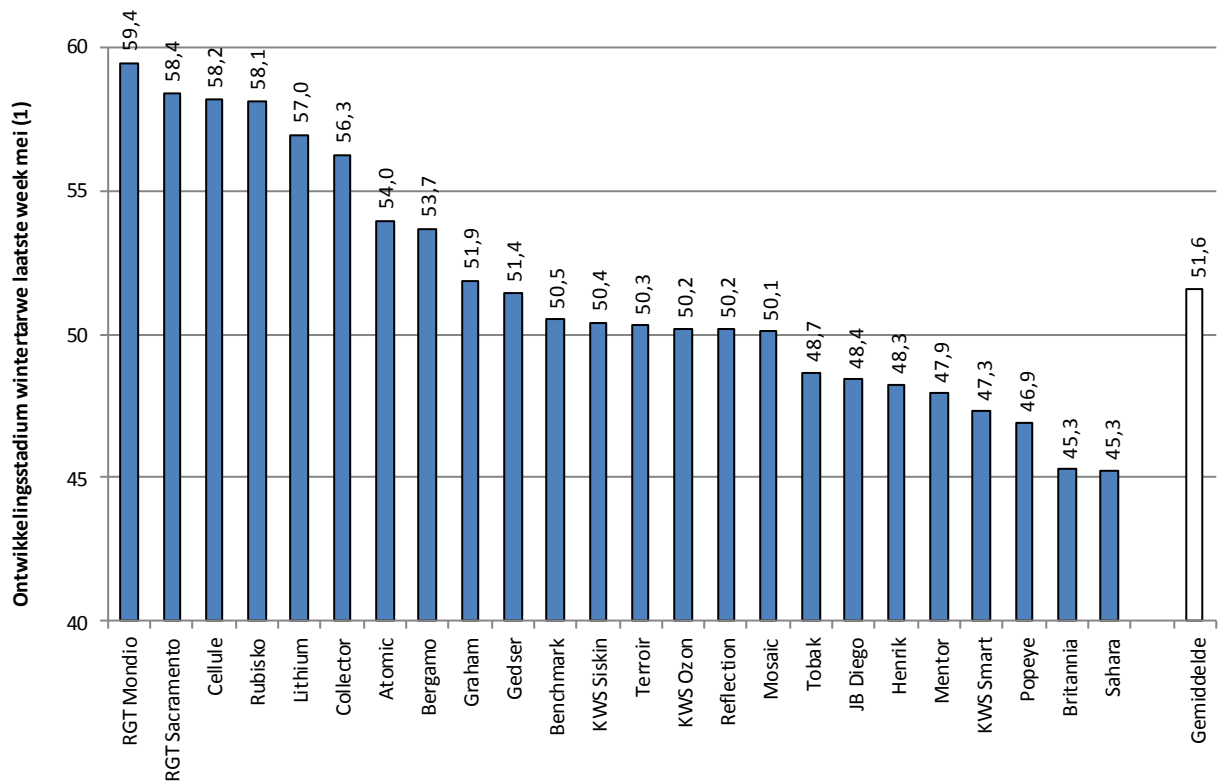
Meest gevoelig: vooral Tobak; ook bij de gevoeliger rassen behoren Gedser, Cellule, JB Diego en KWS Ozon.

➤ **Aarziekten**

Minst gevoelig: KWS Smart en Henrik; ook bij de minder gevoelige rassen behoren Bergamo, Mentor en Sahara

Meest gevoelig: Cellule, Lithium en Terroir; ook bij de gevoeliger rassen behoren Gedser, Mosaïc en Tobak

9 Vroegheid aarvorming

(1) Ontwikkelingsstadium wintertarwe:

Aarzwelling

- 40 -
- 41 vlagbladschede gestrekt
- 42 -
- 43 aarzwelling net zichtbaar
- 44 -
- 45 aarzwelling duidelijk zichtbaar
- 46 -
- 47 vlagbladschede opent zich
- 48 -
- 49 eerste naalden zichtbaar (alleen bij gebaarde vormen)

In de aar komen

- 50 -
- 51 eerste pakje van de aar net zichtbaar
- 52 -
- 53 ¼ van de aar zichtbaar
- 54 -
- 55 ½ van de aar zichtbaar
- 56 -
- 57 ¾ van de aar zichtbaar
- 58 -
- 59 aar volledig verschenen

Grafiek 11: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Vroegheid aarvorming, rangschikking van de rassen van vroeg naar laat in aar komen.

10 Samenvattend overzicht: korrelopbrengst, hectolitergewicht, duizendzadengewicht, vochtgehalte, strolengte en legering 2016

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016.

Samenvattend overzicht proefresultaten.

Ras	Korrelopbrengst (*)				Hectolitergewicht (kg)	Duizendzadengewicht (g)	Vochtgehalte bij oogst (%)	Strolengte (cm) (**)	Legering (1-9; 9 = niet gevoelig) (**) 2016
	Leem- en zandleemgebied	Kustpolder	Wase polder	gemiddelde Vlaams Gewest					
	(5 proeven) (100 = 8.476 kg/ha)	(2 proeven) (100 = 11.838 kg/ha)	(1 proef) (100 = 9.151 kg/ha)	(8 proeven) (100 = 9.401 kg/ha)					
					2016	2016	2016	2016	
					(gemidd. = 72,8 kg)	(gemidd. = 41,7 g)	(gemidd. = 14,9%)	(gemidd. = 81,0 cm)	(gemidd. = 7,1)
Atomic (A)	-	95,5	103,0	-	74,1	45,5	15,0	83,5	-
Benchmark (B)	104,7	102,4	101,0	103,6	72,5	42,0	14,9	84,9	5,7
Bergamo (B1)	108,4	105,2	106,5	107,3	75,0	43,2	15,2	85,2	6,7
Britannia (voedert C)	105,9	104,4	99,2	104,5	72,2	41,2	14,9	79,2	-
Cellule (BPS)	92,7	94,6	103,1	94,4	73,4	36,1	14,8	78,6	8,2
Collector (BPS)	94,0	96,4	99,4	95,4	71,5	40,6	14,3	77,8	6,6
Gedser (B2)	105,2	101,3	106,4	104,2	72,3	47,4	15,0	84,8	7,0
Graham (tout venant)	103,9	104,0	103,0	103,8	71,5	42,4	15,0	77,1	7,1
Henrik (voedert)	103,6	99,6	98,2	101,9	72,9	44,5	14,6	86,1	7,5
JB Diego (tout venant)	99,8	101,2	106,1	100,9	72,8	40,8	14,6	79,8	7,6
KWS Ozon (baktarwe A)	99,8	99,0	99,1	99,5	75,8	46,8	15,0	81,3	6,2
KWS Siskin (voedert)	99,7	99,9	92,8	98,8	72,4	42,0	14,9	76,2	6,7
KWS Smart (voedert)	-	107,2	105,7	-	74,3	47,1	15,2	94,8	-
Lithium (C)	95,8	95,8	98,9	96,1	71,1	40,4	15,1	82,5	5,4
Mentor (B1)	106,0	102,4	97,3	103,7	76,3	39,4	15,3	83,8	6,2
Mosaïc (voedert C)	96,0	100,9	-	-	71,2	39,8	-	72,4	8,4
Popeye (B2)	95,6	105,5	95,6	98,0	71,5	39,4	14,6	81,8	7,3
Reflection (voedert)	106,8	110,1	99,4	106,7	71,8	37,9	14,8	72,1	8,9
RGT Mondio (B1)	89,1	92,2	96,4	90,8	70,0	36,1	14,4	79,9	6,3
RGT Reform (A)	-	-	98,9	-	-	-	-	-	-
RGT Sacramento (BPS)	96,8	94,4	101,4	96,7	73,0	40,4	14,8	77,1	7,0
Rubisko (BP)	98,9	96,8	103,6	98,9	71,9	41,9	14,6	75,9	6,9
Sahara (voedert)	106,9	103,0	101,7	105,2	74,7	46,6	15,0	85,5	8,7
Terroir (baktarwe)	97,5	96,4	93,4	96,7	71,6	37,1	14,9	75,9	8,6
Tobak (BP)	104,5	106,7	101,1	104,6	72,6	41,7	14,8	88,0	5,6

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir.

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk (zie Tabel 2).

(**) Strolengte en weerstand tegen legeren: na toepassen van groeiregulators.

Samenvattend overzicht (vervolg): gevoeligheid voor ziekten (schaal 1-9; 9 = gezond)

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016.

Samenvattend overzicht proefresultaten.

Ras	Bladvlekken (*)			Gele roest						Bruine roest			Aarziekten (**)
	2016 (gemidd. = 6,2)	2015	2014	binnenland			kustpolder			2016 (gemidd. = 6,8)	2015	2014	2016 (gemidd. = 5,3)
				2016 (gemidd. = 7,6)	2015	2014	2016 (gemidd. = 6,5)	2015	2014				
Atomic (A)	-	6,6	-	4,9	6,3	-	3,9	6,0	-	8,2	-	-	5,7
Benchmark (B)	-	-	-	4,1	-	-	2,9	4,7	-	5,6	-	-	5,9
Bergamo (B1)	6,1	6,2	6,6	7,5	7,8	8,2	6,9	8,3	7,0	7,1	5,7	5,2	6,8
Britannia (voedert C)	5,9	6,8	-	8,0	8,3	-	5,4	8,7	-	8,5	7,0	-	5,3
Cellule (BPS)	5,6	6,8	6,5	8,5	8,2	8,1	7,8	8,7	6,9	4,6	-	6,6	3,2
Collector (BPS)	6,7	-	-	8,2	-	-	8,0	-	-	6,9	-	-	5,6
Gedser (B2)	6,6	7,4	-	7,8	7,6	-	6,6	7,6	-	4,5	4,3	-	4,3
Graham (tout venant)	6,6	-	-	8,4	-	-	7,5	-	-	5,6	-	-	5,6
Henrik (voedert)	6,2	6,1	6,5	8,4	8,7	7,4	7,6	8,4	6,5	6,9	6,4	5,4	7,3
JB Diego (tout venant)	5,9	5,9	-	8,3	7,8	-	6,7	8,0	-	4,8	4,8	-	5,2
KWS Ozon (baktarwe A)	6,1	6,9	6,4	8,1	8,4	8,4	5,6	7,6	6,4	4,8	5,0	6,4	5,0
KWS Siskin (voedert)	6,8	-	-	8,7	-	-	8,6	-	-	6,9	-	-	5,1
KWS Smart (voedert)	6,3	-	-	8,4	-	-	7,4	-	-	8,0	-	-	7,7
Lithium (C)	6,0	6,8	-	6,3	7,4	-	4,4	6,4	-	8,3	9,0	-	3,2
Mentor (B1)	6,6	6,9	6,9	8,5	8,5	8,1	7,4	7,4	7,6	6,6	7,8	6,7	6,8
Mosaïc (voedert C)	5,5	-	-	6,6	-	-	6,5	-	-	6,3	-	-	4,4
Popeye (B2)	6,2	-	-	7,8	-	-	6,0	-	-	6,8	-	-	5,6
Reflection (voedert)	-	-	-	6,3	-	-	3,9	-	-	8,7	-	-	5,0
RGT Mondio (B1)	6,6	-	-	8,7	-	-	8,4	-	-	8,5	-	-	-
RGT Reform (A)	-	-	-	-	5,5	-	-	4,2	-	-	-	-	-
RGT Sacramento (BPS)	6,0	-	-	8,4	-	-	6,2	-	-	8,2	-	-	-
Rubisko (BP)	6,0	6,6	5,9	7,4	8,0	8,3	6,0	8,1	6,9	8,7	8,7	8,5	5,1
Sahara (voedert)	6,8	7,2	7,1	8,4	8,3	7,0	7,3	8,4	5,7	8,2	7,7	7,2	6,7
Terroir (baktarwe)	5,4	5,6	-	7,7	-	-	8,4	8,9	-	8,4	5,0	-	3,7
Tobak (BP)	-	6,8	6,4	8,6	8,7	8,5	8,7	8,9	8,9	3,6	3,1	4,2	4,6

(*) Bladvlekken = behalve bladvlekkenziekte kunnen er nog andere bladvlekken meegenomen zijn in de beoordeling

(**) Aarziekten = hoofdzakelijk aarfusarium

11 Aandachtspunten bij het uitzaaïen van kwaliteitstarwe (maalderijtarwe)

Wanneer overwogen wordt kwaliteitstarwe uit te zaaien, dient deze keuze doordacht te gebeuren. Men moet zich vooraf vergewissen of er **afzetmogelijkheden** voorhanden zijn en of het gekozen afzetkanaal **specifieke kwaliteitseisen** stelt of **specifieke rassen** wenst.

Bovendien dient men het **opbrengspotentieel** van het gekozen kwaliteitsras samen met de te verwachten **verkoopprijs** te evalueren en te vergelijken met het financieel inkomen dat kan bekomen worden met de klassieke tarwerassen. Let wel, de verkoopprijs van kwaliteitstarwe kan rasspecifiek zijn, daarenboven kan de prijs regionaal en/of in functie van het afzetkanaal sterk variëren.

Kwaliteitstarwe vraagt wel een **aangepaste teelttechniek**. Hierbij horen het toedienen van een stikstoffractie rond de bloei, een adequate groeiregulatie (bepaalde rassen zijn namelijk behoorlijk legergevoelig) en een afdoende ziektebestrijding (een goede aarbescherming is absoluut noodzakelijk, indien nodig dienen vooraf de bladziekten bestreden te worden).